

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 265

Valtuustoaloite feministisen kaupunkisuunnittelun periaatteiden käyttöönottamiseksi Tampereella – Juhana Suoniemi

TRE:2305/10.00.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Jukka Lindfors

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelujohtaja Jukka Lindfors, puh. 050 559 4139, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Mikko Nurminen, Johtaja

Päätösehdotus

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Juhana Suoniemen valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aiheutta erillisiin toimenpiteisiin.

Perustelut

Juhana Suoniemi esittää 22.3.2021 jättämässään valtuustoaloitteessa, että Tampereen kaupunki ottaa laajasti käyttöön feministisen, ihmislähtöisen kaupunkisuunnittelun periaatteet, joiden ohjaamana kaupunkia suunnitellaan eri ihmisryhmien – kuten nuorten, lasten, vammaisten ja vähemmistöjen – tarpeet tasa-arvoisesti huomioiden ja asukkaita laajasti osallistaen. Käytännössä tämä tarkoittaa aloitteen mukaan esimerkiksi viihtyisää ja turvallista asuinympäristöä, sujuvia kestävän liikkumisen reittejä, esteetöntä ja hyvin valaistua aktiivista julkista tilaa sekä nykyistä enemmän luonnonmukaista kaupunkivihreää.

Kuten aloitteessakin todetaan, kuvatus kaltaisia ihmislähtöisen suunnittelun periaatteita on hyödynnetty Tampereella jo nykyisellään. Kaupunkiympäristön suunnittelua ohjaa ylätasolla kaupunkistrategia, jonka yhtenä painopisteenä on menneellä valtuustokaudella ollut urbaani ja kestävästi kasvava Tampere. Strategiatavoitteiden mukaisesti elinympäristöjen suunnittelussa on pyritty ottamaan huomioon viihtyisyys ja turvallisuus, edistämään kestäviä liikkumismuotoja sekä turvaamaan laadukas ja monipuolinen viherverkosto. Lisäksi on tavoiteltu osallisuutta vahvistavaa asuinaluekehittämistä, jossa koko kaupunkiyhteisö luo yhdessä sujuvan arjen ja kestävän asumisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

ratkaisuja. Laajemmin osallistamista on ohjannut strategian tavoite yhdessä tekevästä ja inhimillisestä Tampereesta, missä jokaisella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa myös omaa elinympäristöään koskeviin suunnittelukysymyksiin.

Maankäytön suunnittelun osalta kaupunkistrategiaa konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa. Hyväksytyssä valtuustokauden 2017-2021 vaiheyleiskaavan (KV 17.5.2021) ratkaisussa on aiempaa vahvemmat painotukset kestävästä liikkumisen kehittämiseksi ja viheralueverkoston turvaamiseksi, mikä heijastaa osaltaan mainittuja ihmislähtöisen suunnittelun yleisperiaatteita. Kokonaisuudessaan Tampereen keskeistä kaupunkialuetta koskevat yleiskaavaratkaisut (sis. keskustan strateginen osayleiskaava) ohjaavat muodostamaan elävää, tiivistä ja sekoittunutta rakennetta, jossa aktiivinen maantason käsittely, riittävät julkiset oleskelutilat ja asumiseen integroidut lähipalvelut tuottavat kaikille, mutta erityisesti heikommassa asemassa oleville käyttäjäryhmille suotuisaa ympäristöä niin sanotun *Design for All* -periaatteen hengessä. Samalla on mahdollista edistää omaan elinympäristöön kiinnittymistä ja luontaista sosiaalista valvottavuutta sekä siten ennaltaehkäistä alueiden välistä eriytymistä ja urbaanien pelon paikkojen syntymistä. Yleiskaavaa toteutetaan yksityiskohtaisemmilla asemakaavoilla ja molempia kaavatasoja koskevat lakisääteisesti maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset kaavaprosessin vuorovaikutteisesta sekä edelleen kaavatyön sisällöstä (MRL 6 §, 39 § ja 54 §), johon lukeutuvat edellytykset turvalliselle ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiselle elinympäristölle.

Kaavoituksen ohella tasa-arvoista kaupunkisuunnittelua ja sitä tukevaa tiedontuotantoa viedään eteenpäin lukuisissa muissa hankkeissa ja ohjelmissa, joita edustavat esimerkiksi alueellisen erilaistumisen seurantatyökalu sekä Peltolammin ja Multisillan kaupunginosien monialainen kehittäminen osana valtakunnallista lähiöohjelmaa yhteistyössä asukkaiden, alueen toimijoiden ja kaupungin eri sektoreiden kesken. Viime aikoina erityistä huomiota on kiinnitetty liikkumisen tasa-arvoon laatimalla kestävästä kaupunkiliikkumisen strateginen suunnitelma eli SUMP (*Sustainable Urban Mobility Plan*), jossa nostetaan esiin erityisryhmien liikkumistarpeet paremman elämänlaadun ja sosiaalisen kestävyuden näkökulmista (KH 3.5.2021). SUMP on niin ikään ollut lähtökohtaisesti osallistava, laajaan sidosryhmäyhteistyöhön perustuva prosessi. Ylipäänsä kaupunkisuunnitteluun liittyviä osallistumisen ja vuorovaikutuksen mahdollisuuksia kehitetään jatkuvasti hyödyntäen yleisötilaisuuksien ohella esimerkiksi sähköisiä palautealustoja. Välitöntä alhaalta ylöspäin -lähestymistapaa on sovellettu etenkin osallistuvan budjetoinnin kokeilussa, jossa kuntalaiset ovat suoraan päättäneet tietyn rahasumman käytöstä asuinympäristöjensä kohentamiseen.

Rakennusvalvonta edistää terveellisen, turvallisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista ja ylläpitoa ohjaamalla ja neuvomalla rakennushankkeisiin ryhtyvien lisäksi kaikkia tamperelaisia

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

tasa-arvoisesti. Maankäyttö- ja rakennusasetuksissa säädelty esteettömyyden minimitaso varmistetaan rakennuslupavaiheessa. Rakennuksen esteettömyyttä koskevien vähimmäisvaatimusten tarkoitus on edistää ihmisten yhdenvertaisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintoihin, käyttää palveluita, työskennellä, valita asuinpaikkansa ja asua kotonaan. Esteettömyys on hyviä perusratkaisuja, jotka palvelevat mahdollisimman monia. Piha- ja ympäristösuunnittelun laadun varmistamiseen on kiinnitetty huomiota kaupunkisuunnittelun palvelualueen laaturyhmätyöskentelyssä ja kaupunkikuvatoimikunnan kokoonpanossa, vahvistaen sen jäseniä vihersuunnittelun osaamisella.

Tiedoksi

kh

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§265

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)